

העיר בודה שבנורווגיה מסע צפוני אל השער הארקטי

כתב וצילם: עמרי גלפרין

1

נורווגיה, הארץ השופעת הזאת, היא אחת מחלקות הטבע היפות בתבל, בוודאי באירופה. זה לא הביקור הראשון שלי כאן, ובכל פעם אני נפעם מחדש מהיופי של המקום, שממש מרטיט את הלב, מהאנשים הנעימים ומהאוירה הנינוחה.

הפעם יצאתי אל העיר הצפון-מערבית בודה (Bodø) שבמחוז נורלנד (Nordland), השוכנת מעל לקו הארקטי, לחופי הים הנורווגי, שמהווה חלק מהאוקיינוס האטלנטי הצפוני. העיר נמצאת במרחק של כ-100 ק"מ מצפון לאיי לופוטן (Lofoten Islands). בודה נחשבת לעיר הגדולה בתת-המחוז סאלטאן (Salten), ובה יותר מ-50,000 תושבים.

מעט היסטוריה

בודה קיבלה את מעמדה כעיר בשנת 1838, אך האזור היה מיושב כבר בעידן הנורמנים, בסביבות המאה התשיעית לספירה, ושימש בעיקר כמרכז דיג חשוב. בזכות מיקומה האסטרטגי, על חופי הים הנורווגי, הפכה בודה למרכז לכלכלה המקומית, ובמהלך המאה ה-19 התפתחה להיות ציר תחבורה חשוב, עם שדה תעופה ותחנת רכבת.

במלחמת העולם השנייה היה לבודה תפקיד אסטרטגי חשוב, בשל מיקומה הגאוגרפי. בשנת 1940 השתלטו הגרמנים על העיר לאחר הפצצה אווירית כבדה שגרמה להרס נרחב, ושלטו בה עד לשנת 1944. לאחר סיום מלחמת העולם השנייה שוקמה בודה והפכה לעיר מודרנית ומפותחת. היא מהווה מוקד תיירותי – השער לאזור הארקטי.

העיר נעימה מאוד לביקור. בשנת 2024 היא הוכרזה כבירת התרבות של אירופה, שזה הישג עצום בכל קנה מידה ביבשת אירופה. ניתן ליהנות בה מטבע, תרבות, גסטרונומיה ואפילו אורבניות של עיר צפונית קטנה. את כל החוויות האלה אפשר להספיק בשלושה-ארבעה ימי טיול במקום, ואחר כך אפשר להמשיך ליעד הבא, כמו למשל איי לופוטן השכנים, שאליהם מגיעים בהפלגה של כארבע שעות.

2

בודה יושבת בין פיורדים, ולהיכן שרק מביטים רואים פסגות הרים, שבחורף (זמן ביקורי במקום) צבועות לבן. למען האמת, לא סתם בחרתי לטייל בחורף בעיר הצפונית הזאת – זה הזמן הנכון לנסות ו"לצוד" את אורות הזוהר הצפוני, שאליהם עוד אגיע בהמשך.

1 אחד משיאי הטיול הוא שיט בסירת RIB בהדרכת חברת Explore Salten. השיט מאפשר חיבור מידי עם הטבע והפיורדים, ספארי טבעי של צפייה בעיטם לבן-הזנב, ביקור בשפך הסאלסטרומן, וגם אקשן אמיתי בסירה מהירה ועוצמתית.

2 3 סביבת הטבע של העיר בודה מקסימה – הים, הפיורדים וההרים שבחודשי החורף מושלגים. במרחק שעות נסיעה אחדות מהעיר ניתן אף להגיע לקרחון-עד, ויש שמטפסים עליו.

4 הגשר החוצה את הפיורד מעל לזרמי הסאלסטרומן. אפשר להגיע אל המקום באמצעות רכב או סירה. כדאי לבדוק בלשכת התיירות המקומית מתי רצוי להגיע כדי לראות את המערבולות בשיאן. ללא ספק, ההגעה בסירה היא חוויתית ועוצמתית.

5 בסביבת הפיורדים יש קהילה של עיטמים לבני-זנב. ציפורים אלה הן מרשימות ביותר. מוטת הכנפיים שלהן עשויה להגיע לכדי 2.4 מ'. הדרך הבטוחה ביותר לאתר את הציפורים היא בטיול שיט מקצועי.

3

5

4

①

כיצד מגיעים?

הדרך המהירה ביותר להגיע לבודה היא בטיסה של שעה מעיר הבירה אוסלו. יש אפשרות גם לעשות מסע ארוך של כ-15 שעות ברכבת מאוסלו (מספרים שהנופים מרהיבים) או בהפלגה חוצת פיורדים עם חברות ספנות כמו זו הנודעת - Hurtigruten. למגיעים בטיסה, הנחיתה היא בשדה תעופה קטן, במרחק של כחמש דקות נסיעה ממרכז העיר, ואפשר בהחלט להיעזר באוטובוס מקומי (רכישת כרטיס דרך אפליקציית Reis) או במונית.

קדימה, לטייל!

הרבה עניין מצוי במרכזה של העיר - רחובות עם חנויות, גלריות, מוזאונים, מסעדות ופאבים. רחובה המרכזי של העיר קרוי Storgata. ומה בנוגע למזג האוויר המקומי? הוא כל כך צונן ונקי, שזה ממש מורגש בכל שאיפה.

מהנמל הימי, הצמוד למרכז העיר, יוצא שיט בסירה מסוג RIB (Rigid Inflatable Boat), שהיא סירה מהירה וחזקה המורכבת מגוף קשיח עם אזורים מתנפחים בצדדים. המבנה הזה נותן לסירה יציבות ויכולת להתמודד עם מים סוערים בצורה טובה מאוד. השיט מעניק שלוש חוויות גם יחד: תחושת העוצמה של הטבע המקומי בשיט בין הפיורדים, טיול ספארי-ים עם משימה של איתור עיטם לבן-זנב, וכן ביקור בזרמי הסאלסטרומן (Saltstraumen). את הטיול המיוחד מוציאה חברה מקומית ומקצועית בתחום - Explore Salten, ואורכו כשעתיים. לטעמי הוא חובה.

ברגע שיוצאים מאזור העגינה מתחיל השיט - חוויה מהירה ועוצמתית של התמזגות מלאה עם הטבע ועם גלי הים. משני הצדדים נראים הפיורדים הנודעים של נורווגיה, הרים מפולסים, יצירת טבע מושלמת. לפתע הסקיפר מאט את הקצב ומסמן כולם להסתכל אל השמיים. עיטם לבן-זנב חג מעלינו. זו ציפור שמוטת הכנפיים שלה עשויה

②

להגיע לכדי 2.4 מ' ולמשקל של שבעה ק"ג. העיטם לבן-הזנב חי בעיקר באזורים חופיים, באגמים ובנהרות, והוא ניזון בייחוד מדגים, אך ייתכן שהוא גם יאכל עופות מים אחרים, בעלי חיים קטנים יותר ואף נבלות. אחת השיטות לקרב אותו לסירה היא להשליך לכיוון המים דג. העיטם מתממה מעט, בוחן, ואז ממשיך בצלילה לעבר הדג וחוטף אותו באמצעות טפריו החזקים. למרבה המזל, בשנים האחרונות נמצאת אוכלוסיית העיטם לבן-הזנב בנורווגיה במגמת התאוששות,

③

④

לאחר שהייתה בסיכון בשנות ה-50 וה-60. במהלך השיט נתקלנו כמה פעמים בעיטם היפהפה, לעיתים עף מעלינו, לעיתים יושב על ראש עץ או סלע, מתבונן בערנות בסביבתו ובוחן אותה.

המשך השיט מוביל אל אחד הדברים המזוהים עם המקום, שגם נחשב לייחודי בעולם: הסאלסטרומן, שהוא תופעת טבע ייחודית. זהו זרם גאות חזק שנוצר בגלל הגאוגרפיה הייחודית של האזור, שבו מים זורמים דרך מצר צר שמחבר בין שני גופי מים, הפיורדים סלטנפיורד וסקייסטאדפיורד. המים הזורמים דרך המצר הצר מגיעים לכמות עצומה של 400,000 מ"ק לשעה. הזרם החזק יכול להגיע למהירות של עד 37 קמ"ש, וכתוצאה מכך נוצרים מערבולות מים וגלים. תופעה זו נגרמת על ידי רמות המים וההשתנות במפלס הגאות והשפל שבין שני הפיורדים, והכוח העצום נוצר בגלל הצמצום של המרחב וההבדלים בגובה הגאות. הסאלסטרומן נחשב לאחד מזרמי הגאות החזקים ביותר בעולם, ולשוט בתוכו זו חוויה מאיצת דופק שדורשת מקצוענות בכל הקשור לשליטה בסירה. באופן מפתיע, מתקיימים טיולי צלילה לצוללים מקצועיים שיורדים אל מתחת למים כדי לצפות במערבולות החזקות. חשוב לומר, שיש אפשרות נוספת לבקר בטיול מאורגן בסאלסטרומן - עם חברת Polar Tours. זה טיול רגוע יותר שבעיקרו מגיעים לנקודת שיא הזרימה מהחוף. בכל מצב, חשוב לדעת שלעיתים הזרימה חלשה מאוד ולעיתים חזקה, ואם נמצאים במקום במשך כמה ימים רצוי לברר מתי הכי כדאי לצאת כדי לחוות את הסאלסטרומן במלוא תפארתו. כמובן, מי ששוכר רכב יכול להגיע לנקודה בכוחות עצמו, מרחק של כחצי שעה נסיעה ממרכז העיר.

איל הצפון, הנה אני בא!

טיול נוסף שיוצא מהעיר הוא אל האוכלוסייה הסאמית (Sami) המקומית. הסאמים הם קבוצה אתנית ייחודית המהווה חלק מההיסטוריה והתרבות של צפון אירופה. אוכלוסייתם נפוצה בעיקר

- ① "אם אתה רואה את איילי הצפון, סביר להניח שתראה בסביבה את בני הקהילה הסאמית שרועים אותם", אמר לי תושב מקומי. הסאמים ניזונים מאיילי הצפון, סוחרים בבשרם ובפרוותם, ונעזרים בהם לסחיבת משאות וגרירת עגלות בשלג.
- ② אחת מבנות הקהילה הסאמית, שמקום מושבה בתוכי העיר בודה. תושבי הכפר מתפרנסים מאירוח תיירים. במהלך הביקור מתוודעים אל הקהילה ומנהיגיה, נפגשים עם איילי הצפון ואפילו מאזינים לשירה הסאמית הקסומה. אל הטיול יצאתי עם החברה המקומית Polar Tours.
- ③④ המאהל הסאמי, הלאו (Lávvu). בתוכו הסאמים מבעירים אש לבישול ולחימום, ישנים ומקיימים את חיי היומיומיים.
- ⑤ בכל רחבי נורווגיה יש תערוכות שמציגות יצירות של הקהילה הסאמית, וכך גם בכמה מהמוזאונים שבבודה. חלק גדול מהעבודות מבוססות על חומרים כמו עץ ועצמות אייל הצפון ופרוותו, מתוך כוונה להציג את החיבור של הסאמים למקום ולטבע. בתמונה, יצירתו של האמן הסאמי, יליד שוודיה, Per Isak Juuso. שם העבודה "המתבוננים" ("Betrakterne"). האמן השתמש בגזע עץ ליבנה ופיסות קרן איילים. העבודה הוצגה במוזיאון: Bådådjo/Buvvda Musea

אז למה הגעתי דווקא בחורף?

אל המקום הזה אפשר להגיע בכל עונות השנה. בשיא הקיץ ניתן לחוות את שמש החצות, 24 שעות של אור יום בוהק. ובחורף, איך לא, אפשר לצאת ולצוד את אורות הזוהר הצפוני היפהפיים. אורות הצפון, הנודעים בשמותיהם: Northern lights או Aurora borealis, הם מופע אור טבעי מרהיב המתרחש בשמי האזור הארקטי, בעיקר באזורים הקרובים לקוטב הצפוני. במקומות אלו ניתן לראות את התופעה בבירור, בייחוד בחודשי החורף.

מהסביבה העירונית המוארת שמוגדרת כ"זיהום אור", מיעוט עננים וקורטוב מזל. הטיול אל אורות הצפון נחשב כ"ציד" או כ"ספארי אורות הצפון", וישנן חברות שמתמחות בחוויה. הן משתמשות באפליקציות שמראות את סיכויי הצפייה באורות, היכן ניתן לראותם ושעת הופעה צפויה. ישנן שתי אסטרטגיות עיקריות, האחת היא יציאה אל האזורים הצפוניים יותר שמחוץ לעיר ובכל כמה דקות להמשיך לנקודה אחרת, עד שתופסים את האורות (בתקווה...). אסטרטגיה אחרת היא להגיע לאזור מסוים, להתמקם בו לכמה שעות ופשוט להמתין. אני יצאתי לשני מסעות. הראשון כשל, אם כי אווירת החיפוש, הניסיון "לצוד" את האורות, זו חוויה מהנה ומאתגרת לכשעצמה. בערב השני התמקמנו על גדות פיוורד ששמו Geitvågen, ולאחר כשעה התחלנו לזהות תאורה ירוקה ועמומה שלאט לאט התחזקה, רקדה וזזה ממקום למקום. קשה לתאר את ההתרגשות שאחזה בכולנו, והכול בדיוק בזמן ששתינו שוקו חם שהכין לנו המדריך בשטח. כמה דגשים לטובת התייעוד: אם יש לכם מצלמה טובה וחצובה הביאו אותן ולימדו מבעוד מועד מהי הדרך הנכונה לצלם את אורות הצפון; השטח פתוח וקר – אז הביאו לבוש תרמי מחמם כדי שהחוויה לא תהפוך לסיוט מקפיא עצמות.

ורק עוד אנקדוטה קטנה וקסומה הקשורה לאורות הצפון. באחד הרחובות המקבילים לרחובה הראשי של בודה ישנו קיר בניין עצום שעליו יצר האמן הרוסי רוסטם קוויביק ציור קיר מרהיב תחת השם

אישיות. היואיק נחשבת לאחת מצורות השירה העתיקות ביותר של הסאמים, ויש לה משמעות רוחנית עמוקה. השירה מתבצעת בדרך כלל ללא ליווי מוזיקלי, אם כי לפעמים משתמשים בכלי נגינה כמו התוף הסאמי. שירת היואיק לא בהכרח מספרת סיפור מילולי, אלא מתארת תחושות או מצבים. לדוגמה, סאמים יכולים לשיר יואיק כדי להביע את הקשר שלהם עם האיילים, את תחושת הנוף הארקטי או אפילו לזכור אדם או מקום. יש בשירה הזאת עניין מרגש ועוצמתי, שגם אם לא מבינים את השפה זה בהחלט עובר תחושתית.

באזורים הצפוניים של נורווגיה, שוודיה, פינלנד, ומיעוטה אף ברוסיה, ומספרם אינו עולה על 100,000 תושבים, כאשר בנורווגיה חיים כמחציתם. הסאמים חיים באורח חיים המשלב קשר עמוק לטבע ולסביבה, עם דגש על רעיית איילי הצפון, חקלאות ודיג. המסורות שלהם שומרות על חיבור לטבע, ועל השבטיות שלהם כאל גוף אחד יצרני ומאורגן, ולכל אחד בקהילה יש תפקיד פונקציונלי המשרת את הכלל.

הסאמים החיים באזור בודה מתמודדים עם אתגרים של שימור תרבותם ושפתם מול השפעתה של החברה הנורווגית המודרנית. עד לא מזמן היו הסאמים נתונים למאמץ של "נורמליזציה" – תהליך שמטרתו להטמיע את התרבות הנורווגית במקום התרבות הסאמית, ולהפחית את השימוש בשפה הסאמית (שפה שלה 12 ניבים שונים). אולם בשנים האחרונות חל שינוי חיובי בגישה כלפי הסאמים, והיום יש יותר הכרה בתרבותם, בשפה שלהם ובמנהגיהם. תערוכות רבות עוסקות בסאמים ובחשיבות שמירת תרבותם ומורשתם. לעיתים במפגש עימם הסאמים מספרים על האתגרים התרבותיים שעיימם הם מתמודדים וכן על מנהגיהם.

בבודה ובסביבותיה הסאמים הם חלק מקהילה חיה ודינמית, המתמודדת עם אותם האתגרים המודרניים, אך גם שואפת לשמור על המורשת והמסורת, תוך הפעלת מאמצים אקטיביים לשם כך. ראיתי זאת בביקור מאורגן שאילו הצטרפתי, בקהילת ילידים סאמים בפאתי העיר בודה. אומנם זהו ביקור תיירותי, אך הוא בהחלט נותן הצצה אל התרבות הסאמית, תוך מפגש ישיר עם האוכלוסייה.

במהלך הביקור התקיימה שיחה מרתקת ופתוחה בתוך המאהל הסאמי, הלאוו (Lávva), תוך שתיית תה מסורתי. האתגרים והקשיים שניציבים בפניהם הם התמודדות עם נישואי התערובת עם האוכלוסייה המקומית, דבר שגורם לאובדן חלקי של הזהות, נושא האדמות, ההתייחסות אליהם בעבר כאל "רפי שכל" לדבריהם, והדאגה לאוכלוסייה ולקידומה, וכן שימור תרבותם ושפתם, והצורך בהעצמתם.

סוף הביקור היה מלווה בהדגמה של שירה סאמית קסומה, יואיק (Joik). זוהי שירה מסורתית המאופיינת בקולות עמוקים וחזרתיים, בדרך כלל בשילוב עם צלילים ומילים המביעים תחושות או חוויות

1 "אחרי בית הספר" ("After School"). הציור מציג ילד צעיר המתין בתרסיס צבע ירוק לעבר השמיים, ובכך מצייר את אורות הצפון. בהחלט מומלץ כחלק מהביקור בעיר להגיע ולהתבונן בציור היפהפה.

ספינה היסטורית

בודה עשירה באמנות ובתרבות. יש בה מופעים מוזיקליים, גלריות לאמנות, מוזאונים וגם ספרייה יפהייה (Bibliotek) עם חלון לעבר הנמל, שבאמת כדאי לבקר בה. אתחיל במוזאון שלטעמי חובה לבקר בו, ושמו Jektefartsmuseet או בעברית "מוזאון המסחר בסירות ה-Jekte". מדובר במוזאון ייחודי שעיקרו הוא סקירת ההיסטוריה של שיטת הסחר והתחבורה הימית, או בשמה, Jektefart, שהייתה נהוגה בנורווגיה מתקופת ימי הביניים המאוחרת ועד לשלהי המאה ה-19. השיטה פעלה בייחוד בין עיר המסחר ברגן לבין הכפרים הצפוניים בנורווגיה, לרבות סביבת בודה. המסחר שיצא מנורווגיה היה מבוסס בעיקר על דגים שיובשו באוויר הפתוח, Stockfish, ובדרך חזרה לנורווגיה היו מביאים על סיפון הספינות סחורות חיוניות שונות ותבואה.

המוזאון סוקר את כלי השיט המסורתיים ששימשו להובלת סחורות בין הערים והכפרים של נורווגיה, במיוחד ספינות ה-Jekte. הספינות האלה היו כלי תחבורה עיקרי להובלת סחורות ממקום למקום, ומילאו תפקיד מרכזי במסחר ובפיתוח הכלכלה המקומית. במוזאון מוצגות תערוכות הממחישות את חיי הימאים, הסוחרים והעובדים הימיים בתקופה זו. התערוכות מציגות את הקשיים שאיתם התמודדו הימאים, כמו מזג האוויר הקשה בים הצפוני, הימים הארוכים והמפרכים בעבודה, המפגשים עם הפיראטים והמסעות הרבים שהיוו חלק בלתי נפרד מהחיים הימיים. בנוסף, המוזאון מתאר את האופי של המסחר בתקופה זו, את ההתפתחות הכלכלית שהייתה תוצאה ישירה מהסחר הימי, ואת ההשפעה של הספינות והימאים על חיי היומיום בנורווגיה.

במוזאון גם תצוגה של ספינות היסטוריות אותנטיות ששופצו, כולל ספינת ה-Jekte המקורית והיפהייה Anna Karoline, שעברה רסטורציה. זוהי הספינה המקורית היחידה שנשתמרה ממוזון נורדלנד. המבקרים יכולים ללמוד על שיטת הבנייה של הספינה, על החומרים

שבהם השתמשו, וכיצד שייטו הספינות האלה במים הסוערים של האזור. חובה לבקר בחצר המוזאון, שהיא מוזאון פתוח וצמוד לים. במקום נתיבי הליכה נעימים הצמודים לפיורד, וכשמבקרים במקום כדאי מאוד גם לשמור קצת זמן לטובת הליכה נעימה בין מבנים היסטוריים השייכים לסביבת סאלטאן, חלקם עם גגות דשא, שבהחלט משלימים את הסיפור הנורווגי וההיסטורי בסביבה זו.

מהים לאוויר

אף על פי שהעיר קטנה יחסית, נמצא בה אחד המוזאונים החשובים בנורווגיה בתחום התעופה, ושמו Norsk Luftfartsmuseum. זהו מוזאון מושקע המכיל עשרות מטוסים ומסוקים ששימשו את האוכלוסייה המקומית, הן בצד האזרחי והן בצד הצבאי. לכל כלי תעופה יש סיפור היסטורי משלו, המוגש גם בשפה האנגלית. בחלק מהמטוסים ניתן גם לשבת וממש להרגיש חלק מהסיפור.

אחד הסיפורים היפים שתפסו אותי הוא על המסוק הנודע בנורווגיה שיצא משימוש רק בשנת 2023. מדובר במסוק שזכה לכינוי The Sea King – "מלך הים". זהו מסוק שהיה בשירות פעיל כבר בשנת 1969, ועם השנים שודרגו המערכות שלו. המסוק יצא משימוש לאחר יותר מ-50 שנות שירות לאורך ההרים והחוף של נורדלנד. הוא השתתף במאות משימות חילוץ, חלקן מורכבות מאוד, הציל חיי אדם רבים, וכעת הוא זוכה למקום של כבוד כחלק ממוצגי המוזאון.

היות שמוזאון התעופה שוכן בשדה התעופה של העיר בודה, ניתן גם לטפס אל מגדל הפיקוח הישן ולראות המראות ונחיתות, חוויה נחמדה לכשעצמה שבדואי תהיה מרגשת לחובבי תעופה.

במרחק הליכה מהמוזאון נמצא הקניון הגדול ביותר בסביבה – City Nord, שבו עשרות חנויות. ביקור חובה לחובבי קניות.

גלריות ואמנות

מוזאון קטן, שלא בטוח אם יוסיף להיות פעיל בשנה הבאה, הוא של הצייר המקומי אדלסטיין נורמן (Adelsteen Normann). יש המגדירים אותו כ"צייר הנשכח" של נורווגיה, למרות איכות יצירתו ותפקידו בקידום אמנים, ביניהם הצייר הנורווגי אדווארד מונק (Edvard Munch), שציורו הידוע הוא "הצעקה".

אדלסטיין נחשב לאחד האמנים הבולטים של התקופה הרומנטית בנורווגיה. הוא נולד ב-1848 ונפטר ב-1918, ובמהלך הקריירה שלו התמקד בעיקר בציורי נוף, במיוחד כאלה שמציגים את נופי הטבע המרהיבים של נורווגיה, את הדרמה והעוצמה של סביבת הפיורדים, ההרים, שמש החצות, ספינות תעבורה ועוד. נורמן, כיוצר בין-לאומי, שיחק תפקיד חשוב בהצגת נורווגיה כמדינה שהטבע בה מרהיב. אדלסטיין היה זה שפתח לאדווארד מונק את הדלת לעולם האמנות הבין-לאומי, וסייע לו בהצגת יצירותיו בתערוכות בפני הציבור הרחב. למרות כל זאת, ולמרות יצירתו המשובחת, נורמן אדלסטיין אינו מוכר דיו בנורווגיה, ואף קיים סיכוי שבעוד חודשים אחדים הבית שמציג את יצירותיו, בסמוך למרכז העיר בודה, יימכר ויצירותיו יועתקו למקום אחר או פשוט יעברו לאחסון. וזה בהחלט פספוס גדול. נכון להיום המוזאון לא פתוח מדי יום, אך האחראי על המקום, קיל יאנסן, שהוא צייר בעצמו, ישמח להציג אותו באופן אישי בפני מבקרים מישראל (ניתן לפנות אליו באימייל המצורף בהמשך).

בעיר יש כמה מוזאונים נוספים עם תערוכות מתחלפות מדי כמה חודשים: Nord Norsk Kunst Museum, The Bodø City Museum, גלריית התצלומים NOUA, Kjerringøy Land Art Biennale שתציג עד קיץ 2026 ועוד.

- 1 ספינת Anna Karoline במוזאון Jektefartsmuseet. מדובר בספינה אותנטית שעברה שיפוץ. הספינה מיוחדת למראה, יחד עם סיפורה שמעצים אותה. באופן כללי המוזאון וסביבתו הם אתרים מרתקים לביקור. ניתן ללמוד שם על הסביבה, על שיטת הסחר בספינות ה-Jekte, וכן על אורחות החיים הלא פשוטים בסביבה הארקטית הקשוחה.
- 2 ביקור בספרייה המרכזית של העיר הוא חובה, גם לאלה שאינם שולטים בשפה הנורווגית. הספרייה היא פאר האדריכלות הסקנדינבית המודרנית, שמשלבת בין מה שהטבע יודע להעניק לבין הנינוחות וההשראה שספרייה צריכה להעניק.
- 3 ציוריו של הצייר הנורווגי המקומי אדלסטיין נורמן. נורמן הוא צייר מחונן שפעל במאות ה-18 וה-19. יצירתו נגעה בעיקר בטבע המקומי, בשמש החצות, בפיורדים ובספינות התעבורה המשייטות בסביבה.
- 4 מרכז העיר בודה. מכל מקום שאליו תפנו תמיד תראו את הים, את הפיורדים והשחפים. מרכז העיר גם מתאפיין במגוון בתי מלון, מסעדות, חנויות, גלריות ומוזאונים.

מקום שונה לביקור הוא "מרכז הסלמון של בודה" (Salmon Center Bodo). נורווגיה היא היצואנית הגדולה בעולם של דגי סלמון. בפועל היא מייצאת לשוק העולמי כ-50 עד 60 אחוזים מתוצר דגי הסלמון. במרכז הסלמון, שגם נמצא במרכז העיר, ניתן ללמוד על תעשיית גידול דגי הסלמון בנורווגיה, ובפרט בעיר בודה. במוזאון תצוגה אינטראקטיבית שבאה להראות עד כמה תעשיית הסלמון חשובה לנורווגים ולקהילה המקומית. במקום גם הסברים הנוגעים לסיכון של זיהום סביבתי כתוצאה מהגידול, על תזונת הדגים ועל מיחזור, וכן הסבר על שיטת החקלאות הימית בתחום זה.

חחוץ לחסלול

מקום שרצוי להגיע אליו באביב ובקיץ הוא Kjerringøy Old Trading Post, תחנת המסחר של קיירינגוי. מדובר באתר היסטורי שנמצא בקיירינגוי, כ-45 דקות נסיעה מהעיר. למעשה זו תחנת מסחר מהמאה ה-19 ששומרה היטב, ובה מתאפשרת למבקרים הצצה לחיים ולפרקטיקות הסחר של העבר בכפר המרוחק מהעיר. היום תחנת המסחר של קיירינגוי היא מוזאון ואתר תרבות שבו יכולים המבקרים לחקור מבנים היסטוריים, ללמוד על העבר ולחוות את אורח החיים המסורתי שעיצב את הקהילה החיה בסביבת החוף.

אז זהו. הסתיים עוד ביקור יוצא מגדר הרגיל בנורווגיה, ארץ יפה ועשירה בתרבות ובטבע. בודה, אף על פי שאינה עיר גדולה, מאפשרת טיול קצר בסביבה הארקטית או כחלק מטיול עומק בנורווגיה. אני כבר מתכנן את הטיול הבא. נורווגיה, Here I come.

כדאי לדעת:

- חברת התיירות המקומית Explore Salten מקיימת טיולי שיט אל הסאלסטרומן, טיולי ציד אורות הצפון ועוד: www.exploresalten.no
- חברת התיירות המקומית Polar Tours מקיימת טיולים אל הסאלסטרומן באוטובוס, טיול ציד אורות הצפון, ביקור בחוות הסאמים ועוד: www.polartours.no
- מוזאון התעופה של בודה: www.luftfartsmuseum.no
- Jektefartsmuseet – מוזאון ספינת הייארקט. לרשום במנוע חיפוש: Norwegian Jekt Trade Museum
- 20 מוזאונים מובילים בבודה וסאלטאן: www.nordlandsmuseet.no/en/our-museums
- מסעדות: אם רוצים לנסות ולטעום את ה-Stockfish ועוד מאכלים מקומיים, ניתן לעשות זאת בשתי המסעדות הממוקמות במרכז העיר: Bjørk וכן Bryggerik. ובאופן כללי, העיר עשירה במסעדות.
- קינוח צפון נורווגי – Møsbrømløse (מוסְבְּרוֹמְלֹפֶּסָה): מעין קרפ שעשוי משילוב של קמח תפוחי אדמה וקמח חיטה. המילוי מכיל גבינה נורווגית מומסת, מתוקה וחומה (גודברנסדאלאן), שמנת, סוכר וחמאה. מעניין וטעים. ניתן למצוא את הקינוח בכמה מסעדות ובתי קפה. אני אכלתי בבית קפה במרכז העיר, ששמו: AGA Mat
- איש הקשר במוזאון הגלריה של הצייר אדלסטיין נורמן (ניתן לכתוב לו באופן אישי ולבקש סיור והסברים על האומן ויצירתו), Mr. Kjell. H S Jensen: kjellhs@gmail.com
- תחבורה ציבורית: אם ברצונכם להישאר רק בתוך העיר, מינוי אוטובוס יומי או שבועי דרך אפליקציית Reis הוא פתרון נוח מאוד (האפליקציה היא דו-לשונית נורווגית/אנגלית).
- אם רוצים להמשיך בהפלגה ישירה מהעיר בודה לאיי לופוטן: (Bodø to Moskesnes) <http://torghatten.no/en/our-routes/18-782>

תודה רבה לשגרירות נורווגיה בישראל על הסיוע בארגון הביקור בעיר בודה. ●